

Doporučená literatura

Nevytvářím tady kompletní seznam literatury týkající se Íránu, ale spíš doporučuji, které knihy se mi líbily a které (podle mého mínění) za doporučení stojí. Většina z nich je v češtině. A ano, vybrala jsem vzdělávací literaturu, uynechala jsem cestopisy.

Pokud vás tedy zajímá...

Historie a kultura

- *Dějiny Íránu* (M. Axworthy): slušný přehled dějin země, ale trochu nesystematický
- *Labyrintem Íránu* (B. Tureček): cestopisná popularizační úborná kniha
- *Od Rusi k Rusku* (L. N. Gumiljou): náhled na dějiny Ruska z pohledu Střední Asie
- *Oil Kings* (A. S. Cooper): o americké politice mezi Íránem a Saúdskou Arábií
- *Svět islámu* (F. Tauer): takřka příběhově psané dějiny islámu
- *Víno a vinařství v dějinách islámu* (M. Mendel): mluví samo za sebe, ne?

Politika a náboženství

- *Írán a kultura mučednictví* (L. Čech): zajímavý uhléd do náboženského myšlení Íránců
- *Islámská vláda* (R. Chomejní): koncepce současného režimu
- *Patriot of Persia. Muhammad Mossadegh and a tragic Anglo-American coup* (C. De Benjamin): o kořenech americko-iránského nepřátelství
- *Shia revival* (V. Nasr): současné dějiny ší'itského světa

K čertu s odborností – beletrie

- *Čarodějka z Florencie* (S. Rushdie): moje nejoblíbenější dílo tohoto autora i regionu
- *Dobrodružná cesta přes Rusko do Persie v letech 1602–1604* (G. Tectander): zábauný historický cestopis
- *Paměti* (F. Pahlaví): o životě poslední iránské královnny
- *Persepolis* (M. Satrapi): komiks o životě u moderním Íránu
- *Šáhinšáh* (R. Kapuściński): o iránské revoluci očima novináře
- *Šitíčko* (M. Satrapi): komiks o životě iránských žen (je to jen o sexu!)

Íránská literatura

- *Hledání pravdy a krásy*: Antologie perské literatury (J. Bečka)
- *Perské mýty* (S. Curtisová)
- *Vítr nás odnese*. Antologie současné perské literatury Íránu a Afghánistánu (přel. Z. Křihová, A. Stříbrná, V. Vojtišková)

V češtině máme také několik krásných překladů

(pro plný seznam doporučuji stránky Česko-iránské společnosti):

- *Hadži Baba z Esfahánu* (J. Morier): příběhy perského utipálka ze 17. století
- *O lásce Vísy a Ramína* (Gurgání/V. Kubičková): milostný příběh, poezie
- *Sedm princezen* (Nizámi/J. Rypka): milostný příběh, poezie
- *Tři kapky krve* (S. Hedájat): moderní záležitost, kulturní lidé to mají rádi

Filmy

Nejsem velký filmový nadšenec, což je škoda, protože iránská produkce je velmi bohatá. Pro více tipů doporučuju podívat se na Festival iránského filmu. Za mě se ale podívejte na tyto dva:

- *Persepolis*: zpracování uýše doporučeného komiksu
- *Sex, drogy a šaría*: ze současného Íránu, respektive jeho „tajné“ tuáře

Íránská hudba

Na hudbu jsem marná, omlouvám se. To je taky důvod, proč jste se o ní v knižce vlastně nic nedozvěděli. Z klasiky 20. století si ale určitě poslechněte *Árefa, Soltán-e qalbhá* (Král srdcí, na YouTube najdete anglicky *Aref, Soltane ghalbha*). Ta mě dostává uždy a za všech okolností. Nejčastěji: když stojím pod mostem v Esfahánu. Ten nikdy nezklame. Patří mezi nejmilovanější písně Íránců a místní zpěváci ji uždy uytáhnou. A když ne, a mně je zima a chci jít, tak si o ni rounou řeknu. Když se srounají se šokem z cizinky mluvící persky, hned mi ji zazpívají. A rádi se k nim přidají i všichni okolostojící.